

រុក្ខជាតិដលែងាយរងគ្រោះថ្នាក់នៃដីខាងជើង

ព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្តង

ពិពណ៌នាសីហាគមន៍រុក្ខជាតិ

ព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្តងគឺជាតំបន់រុក្ខជាតិដលែងមានគំរូដលើមឈើយ៉ាងក្រាស់ (ធំជាង ៧០ភាគរយនៃគំរូស្តងលើដី) ដលែងមាននូវតំបន់ដលែងមានអាកាសធាតុម្លូស្តងសើម/ស្ងួត។ នៅដីនៃដីភាគខាងជើងព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្តងច្រើនតែកើតមានជាលក្ខណៈវាលតូចៗដាច់ពីគ្នា។ របាយព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្តងមានពី Melville Island ទៅដល់ Tennant Creek។

ប្រភេទព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្តងពីរប្រភេទគួរបដណ្តប់តំបន់នេះគឺ៖

- ព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្តងដលែងមានសំណើមជានិច្ច
- ព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្តងដលែងមានរយៈពេលរាំងស្ងួតយូរ

ព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្តងដលែងមានសំណើមជានិច្ច

ព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្តងដលែងមានសំណើមជានិច្ចច្រើនតែទាក់ទងនឹងតំបន់ដលែងមានសំណើមជា អចិន្ត្រៃយ៍ដូចជា អូរ និងទឹកចេញពីដីជាអចិន្ត្រៃយ៍ ហើយវាគួរបដណ្តប់ភាគច្រើនដោយដើមឈើខ្ពស់ពេញមួយដុន (evergreen trees) និងតាលពុរីកូស (palms) ។

ជាធម្មតាព្រៃនេះ មានកំពស់រហូតដល់៣០ម៉ែត្រដលែងនៃកំរុំរោមរបស់វាគួរបដណ្តប់យ៉ាងក្រាស់ដោយដើមឈើតូចៗ បណ្តុំដុំដីលើដី (ground ferns) និងរុក្ខជាតិដូចស្នូម (sedges)។ វាលិមិនជាមានច្រើននៅក្នុងព្រៃប្រភេទនេះទេ។

គម្របប្រភេទនេះយើងឃើញព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្តងដលែងមានសំណើមជានិច្ចនៅ Berry Springs, Howard Springs, Holmes Jungle និង Black Jungle។

ព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្តងដលែងមានរយៈពេលរាំងស្ងួតយូរ

ព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្តងដលែងមានរយៈពេលរាំងស្ងួតយូរដលែងគេហៅមួយទៀតថាព្រៃឆ្នាំងម្លូស្តង (monsoon vine thickets) នៅតំបន់ដលែងខ្ពស់តំបន់សំណើមតាមរដូវ។

ព្រៃប្រភេទនេះមានកំពស់ទាបជាងក្នុងរវាង ៥ទៅ១០ម៉ែត្រ ហើយវាអាចគួរបដណ្តប់ភាគច្រើនដោយវាលិមិនរុក្ខជាតិវាតោង។ ជាធម្មតា គម្របប្រភេទនេះយើងឃើញព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្តងខ្ពស់ជាងគេសម្រាប់ផ្លូវ និងផ្ទះដលែងប្រមូលសំណើមបន្តិចបន្តួច។

ហើយមិនសូវមានភ្នំលើដីនេះទេ។ គម្របប្រភេទនេះយើងឃើញព្រៃប្រភេទនេះនៅ Casuarina Coastal Reserve ក្នុងចន្លោះ Dripstone Cliffs និង Lee Point។

ហ្វូងអ្នកមានជាព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្តងមានសារៈសំខាន់?

ដីនៃដីភាគខាងជើងមានព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្តងធំជាងបំផុត (២៧០០គីឡូម៉ែត្រការ៉េ) នៅប្រទេសអូស្ត្រាលី តែវាគួរបដណ្តប់តែ ០.២ភាគរយប៉ុណ្ណោះលើផ្ទៃដីភាគខាងជើង។

ទោះបីនេះជាតំបន់ជាតិបន្តិចមួយ ចំនួន ១៣ភាគរយ (៦០៤ប្រភេទ) នៃរុក្ខជាតិដលែង (flora) ដលែងស្មើគ្នាដល់ដីនៃដីភាគខាងជើង ស្មើតែក្នុងព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្តងទាំងនេះផ្ទុកអោយវាជាសហគមន៍រុក្ខជាតិចំរុះយ៉ាងសំខាន់។

គួរអោយអស្ចារ្យណាស់ ផ្ទុកដីនៃព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងនេះដលែងមានសារៈសំខាន់បំផុតក្នុងការរក្សាភ្នំលើដី ចំនួន ១៥០០០។ ទំហំវាលមានពី ១ហិកតា ទៅ ៤០០០ហិកតា ហើយមានទំហំមធ្យម៣.៦ ហិកតា។

ព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងមានភាពបែកខ្ញែកជាធម្មជាតិ ប៉ុន្តែមានទៅតែបន្តិចមានដោយសារតែសត្វស្តុលាបស៊ីផ្តល់ឈើមួយចំនួនតូចដល់តូចៗ (ដូចជា pied Imperial pigeon, rose crowned

fruit-dove, figbird, yellow oriole, common koel and great bowerbird) និងកញ្ចូរចោងហោះពណ៌ខ្មៅ។

សត្វស្តុលាបស៊ីផ្តល់ឈើទាំងនេះទទួលខុសត្រូវចំពោះការផ្តល់ទីបំផុតគ្នាបំពេញរវាងវាលដាច់ស្រយាលពីគ្នា។ សម្បទានធាតុនេះចំណេញទាំងសងខាងពីព្រោះសត្វស្តុលាបស៊ីផ្តល់ឈើទាំងនេះពឹងលើព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងយ៉ាងខ្លាំងជាប្រភេទផ្តល់ឈើសំរាប់របបអាហាររបស់ខ្លួន។

សត្វស្តុលាបស៊ីផ្តល់ឈើក្នុងព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀង

P. Clifton

ការគំរាមកំហែង

ការបំបែកខ្សែកោងនៃព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្រុងបន្តថែមទៀតណាមួយពីការកាប់ធុកគឺជាការគំរាមកំហែង។ នៅពេលដែលវាលកាន់តែដាច់ស្រយាលពីគ្នា សត្វស្នូលបមិនមានកម្មវិធីក្នុងការពាក់គ្នាបញ្ចូល ហើយដូចនេះបំណាស់ទីគ្រាប់ពូជនឹងផ្តល់កំចាត់។ ការផ្តល់កំចាត់នៃបំណាស់ទីគ្រាប់ពូជនឹងបណ្តាលអោយមានការដុះឡើងវិញតិចតួច និងប្រហែលជាអំពើអោយមានការផុតពូជនៃនឹងកន្ទុយឆ្នាំង (localised extinction)។ ការថយចុះនៃផ្សេងៗទៀតនៃព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀងម្លូស្រុងគឺជាការគំរាមកំហែងដល់សត្វស្នូលបសិដ្ឋលើឈើដែលទីពឹងលើព្រៃនោះ។

ការគំរាមកំហែងមួយទៀតគឺភ្នំលើងឆេះព្រៃជាទៀងទាត់ឬខ្ពស់ក្នុងកុលា។ ភ្នំលើងទាំងនេះបំបែកគំរាមស្នូលឈើដ៏ក្លាស់ដល់ជួយរក្សាស្ថានភាពសំណើម និងបរិស្ថាននៃនឹងកន្ទុយឆ្នាំងសំរាប់សំណុំការរស់នៅព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀង។

រគំរាមកំហែងផ្សេងទៀតមាន៖

- សត្វពុររិ និងស្រូវចោចចំណូលថ្មី(introduced ants)
- ការលុកលុយនៃស្រូវចោច
- កសិកម្ម
- ការរំខានដល់ដងហាមទឹករបស់ព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀង និង
- ការប្រើប្រាស់ដី និងផ្តល់សំណាប់សត្វល្អិត

តើយើងអាចធ្វើអ្វីបានដើម្បីអភិរក្សភ្នំលើងព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀង?

- ជាការប្រព្រឹត្តទៅនៃការអភិរក្ស ការអភិវឌ្ឍគួរតែផ្តោតចំពោះតំបន់ដែលមានវាលព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀង
- សិក្សាមើលការបង្កើតអោយមានកិច្ចព្រមព្រៀងលើតំបន់ដីឯកជនដែលមានវាលព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀង

លោកអ្នកអាចចូលរួមចំណែកដោយ៖

- គ្រប់គ្រងព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀង ដើម្បីកាត់បន្ថយការប៉ះពាល់ពីភ្នំលើងឆេះ សត្វពុររិ និងស្រូវចោច
- រក្សាទុកគ្រប់ដើមឈើ Banyan (Ficus virens) ខាងក្នុងនៃវាលព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀង។ ដើមឈើនេះគឺជាប្រភពមួយក្នុងចំណោមប្រភពដ៏ល្អបំផុតក្នុងការផ្តល់ផ្តល់ឈើ ហើយវាផ្តល់នូវដុះដោយឡែកពីគេនៅក្នុងទីជម្រកពុររិ។
- សាទុកគ្រប់វាលព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀង ទាំងអស់
- រក្សាទុកទីតំបន់នៃជួរភ្នំលើងព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀង ដើម្បីការពារបរិមាណទឹករបស់វា (គឺថារក្សាទុកតំបន់ទូរនាប (buffer) នៃក្រុមជាតិម្តងស្រូវអោយមានទទឹងរហូតដល់ ៥០០ម៉ែត្រ។
- រក្សាទុកក្រុមជាតិម្តងស្រូវអោយមានគ្រប់គ្រាន់ក្នុងរង្វង់ ១០គីឡូម៉ែត្រដើម្បីផ្តល់លំអងផ្កាសំរាប់សត្វស្នូលបសិដ្ឋលើឈើក្នុងរដូវប្រាំង។

ឯកសារយោងនិងឯកសារសំរាប់អានបន្ថែមទៀត

- គោលការណ៍ណែនាំអំពីការកាប់ធុកព្រៃ
nt.gov.au/property/land-clearing/apply-to-clear-freehold-land
- កន្ទុយឆ្នាំងអភិរក្សដែលមានសារៈសំខាន់
nt.gov.au/environment/environment-data-maps/important-biodiversity-conservation-sites/conservation-significance-list
- ប្រភេទសត្វដែលទទួលបានការគំរាមកំហែង
denr.nt.gov.au/about/flora-and-fauna-division
- គម្រោងផែនការរបស់ដីភាគខាងជើង
nt.gov.au/property/building-and-development/northern-territory-planning-scheme

សន្ទុះលើកត្តាមានការពិតផ្សេងទៀតលើស៊ីម៉ង់ត៍

- ព្រៃដើមកោងកាង
- សហគមន៍រុក្ខជាតិលើកំរាលខ្ពស់
- ព្រៃស្មៅ
- រុក្ខជាតិដុះតាមមាត់ទន្លេប្រេម

ព័ត៌មានបន្ថែម

Department of Environment and Natural Resources
Rangelands Division
 ទូរស័ព្ទ: 08 8999 3631
nt.gov.au/environment/soil-land-vegetation/native-vegetation
Rangelands Division
 ទូរស័ព្ទ: 08 8995 5000
denr.nt.gov.au/about/flora-and-fauna-division

ការកាប់ធុកដី និងភ្នំលើងឆេះគឺជាការគំរាមកំហែងដល់វាលព្រៃឆ្នាំងទឹកភ្នំលៀង